

Студијски програм: МАС Географија
Назив предмета: Регионална политика Европске уније
Наставник/наставници: Соларевић Милица , Дарко Гавриловић , Тамара Лукић
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: нема
Циљ предмета Упознавање студената са појмом, концептом и институцијама Европске уније, системом регионалних процеса и територијалне организације у Унији, појмом, циљевима и мерама регионалне политике у државама Уније и осталим европским државама, са посебним освртом на регулациони и институционални систем, као и на систем реализације (финансијским изворима и фондовима) ове политике. Основни циљ предмета је разумевање и стицање знања о значају и начину функционисања регионалне политике унутар и ван оквира Уније, као најважније секторске политике, којом се подстичу кохезиони процеси у територијалном развоју свих европских држава.
Исход предмета По завршетку овог курса студенти закључују о систему функционисања Европске уније, са акцентом на регионалну политику. Студенти ће имати увид у све фондове Европске уније и на основу тога идентификује и класификује врстаме и начине функционисања и коришћења фондова за земље чланице, земље кандидате и потенцијалне кандидате, као и све остале земље у Европи. Такође, студенти закључују и постављају хипотезе о учинку регионалне политике и других секторских политика Европске уније на европском тлу и критички просуђују и анализирају ефекте политике на националном и свим нижим регионалним и административним нивоима. Студенти самостално прате и истражују актуелне позиве у оквиру развојних фондова позиве Европске уније, закључују о правилима и критеријумима учествовања у позивима, предвиђају и упоређују могућности унапређења регионалне политике Србије кроз доступне кохезионе програме Европске уније. По завршетку курса студенти самостално класификују доступне базе података (Еуростат), преуређују интерактивне статистичке атласе, користећи вештине селекције, управљања и визуелизације података.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Теоријске основе регионалне (кохезионе) политике – регион у контексту регионалне политике Европске уније. Теоријски оквир политичких и економских основа регионалних интеграција у Европи. Етапе у развоју европске идеје и Европске уније. Институционални оквир и развој институција Европске уније. Регионална политика Европске уније. Номенклатура територијалних статистичких јединица (НУТС). Регионалне разлике у Европи и Европској унији: степен урбанизације, демографске карактеристике, образовање и едукација, тржиште рада, истраживање и иновације, дигитално друштво, туризам, саобраћај и транспорт, пољопривреда, економски показатељи (БДП), регионални социоекономски развој. Финансијски инструменти регионалне политике Европске уније: Развој структурних фондова (Европски социјални фонд, Европски фонд за регионални развој, Европски пољопривредни фонд за рурални развој, Европски фонд за поморство и рибарство, Кохезиони фонд). Финансијске иницијативе Европске уније према буџетским периодима. Претприступна подршка Европске уније и инструменти претприступне помоћи (ИПА програми). Регионална политика у актуелној финансијској перспективи (2021-2027). Регионална политика европских земаља изван Европске уније (Русија, Украјина, Белорусија, Норвешка, Швајцарска, Исланд, Молдавија). Регионална политика земаља Западног Балкана: Босна и Херцеговина, Црна Гора, Северна Македонија, Албанија. Регионална политика Србије. <i>Практична настава</i> У оквиру практичне наставе (вежби) студенти се упознају са најважнијим доступним базама статистичких података о државама чланицама Европске уније, кандидатима, потенцијалним кандидатима и осталим европским државама у систему заједничке територијалне номенклатуре. Студенти уче да самостално користе базе података (Еуростат и друге) и статистичке атласе, кроз интерактивну селекцију, управљање и визуелизацију података.
Литература Нађ, И., Соларевић, М. (2020). Регионална политика европских земаља. Електронски уџбеник. Нови Сад: Универзитет у Новом Саду, Природно-математички факултет, Департман за географију, туризам и хотелијерство ISBN 978-86-7031-555-6 Доступно на http://www.dgt.uns.ac.rs/wp-content/uploads/2022/03/Regionalna-politika-evropskih-zemalja_Nadj-Solarevic-2020..pdf Међак, В., Мајсторовић, С. (2004). Регионална политика Европске уније. Београд: Влада Републике Србије,

Канцеларија за придруживање Европској унији

Шабић, Д., Павловић, М. (2008). Глобални и регионални развој Европске уније. Београд: Универзитет у Београду, Географски Факултет.

Живановић, З. (2007). Компаративна анализа регионалне политике Европске уније и Србије. Гласник Српског географског друштва. 84(1): 193-205.

Број часова активне наставе: 7

Теоријска настава: 2

Практична настава: 2+1+2

Методе извођења наставе

Метода усменог излагања, метода разговора, илустративно-демонстративна метода, рад са текстом, интерактивни и самостални рад на рачунару са базама података

Оцена знања

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	0-5	писмени испит	30-45
активности у току вежби / практична настава	0-5	усмени испит	
колоквијум-и	20-40		
самостални истраживачки рад	0-5		